

Ἡ κακὴ οἰκοδέσποινα, ἥ μὴ καλῶς οἰκονομοῦσα τὰ τοῦ οἴκου, ἡ δαπανῶσα ἀσκόπως ἐνθ' ἄν.: Ἀτόσον κι ἀποκοδέσπενα εἶσαι, θὰ χαλάντς τ' ὁσπίτι σ'! Χαλδ.

ἀποκοιλᾶς ὁ, ἀμάρτ. ποκοιλᾶς Ἡπ. Κύθηρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποκοίλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ᾶς.

Προγᾶστωρ. Συνών. ἀποκοίλης, κοιλαρᾶς, προκοιλᾶς.

ἀποκοίλης ὁ, ἀμάρτ. ποκοίλης Τῆλ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποκοίλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ης.
Ἀποκοιλᾶς, ὁ ἰδ.

ἀποκοίλι τό, Κάρπ. Σύμ. κ.ᾶ. ἀπονκοίλιν Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀπονκοίλ' Ἰμβρ. ἀπονκοίλ' Λέσβ. ποκοίλιν Χίος ποκοίλι Ἀμοργ. Ἡπ. Θήρ. Κύθηρ. Κύπρ. Νίσυρ. Ρόδ. κ.ᾶ. ποτσοίλιν Μεγίστ. ποτδοίλιν Κύπρ. ποτσοίλι Ἀμοργ. Μεγίστ. κ.ᾶ. πικοίλι Καππ. (Συνασσ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ὑποκοίλιον.

1) Ὑπογᾶστριον ἐνθ' ἄν.: Τ' ἀποκοίλιν μου μὲ πονεῖ Σύμ. Πουκάτου 'ς τὸ ποτδοίλιν τῆς Κύπρ. || Ἄσμ.

Μουσικοκάρυδον ἀφ-φάλιν τῶν ποτδοίλιν σὰν κρυσιάλ-λιν Κύπρ. Συνών. ἀποκούζιν. 2) Τὸ προέχον ἐκ τοῦ πάχους ὑπογᾶστριον Ἡπ. Κύθηρ. Κύπρ. Σύμ. κ.ᾶ.: Ἐκατέβασεν ποτδοίλιν Κύπρ. Ἀποκοίλια ποῦ τὰ 'χει! Σύμ.

ἀποκοιλίτης ὁ, ἀμάρτ. ποτδοιλίτης Κύπρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποκοίλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίτης.

Ὁ συνέχων τὸ σάγμα τῶν ὑποζυγίων ἱμάς διήκων διὰ τοῦ ὑποκοιλίου: Σφίξε τὸν ποτδοιλίτην τοῦ ἀπ-παρκοῦ, γιατί 'εν-νὰ καλλιτδέγω νὰ φύω. Συνών. ἀντεροπιάστης, ἀντεροσφίχτης, ἀποκατελήνα, ἀποκατινή (ἰδ. ἀποκατινὸς 2 γ), ἔγγλα.

ἀποκοιμίζω κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ.) ἀποκινμίζω Πελοπν. (Μάν.) ἀπονκ'μίζου βόρ. ἰδιώμ. ἀποτσοιμίζω Θήρ. (Οἶα) ποκοιμίζω πολλαχ. ποτδοιμίζω Κύπρ. πεκοιμίζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πόντ. (Ἄμισ.) ἀποκοιμῶ Μακεδ. — ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,84 ἀποκοιμάω Πελοπν. (Αἶγ. Ἀργολ. Ἀρκαδ. Κορινθ. Βούρβουρ. Λάστ. κ.ᾶ.) ἀπονκ'μάον Εὐβ. (Λίμν.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) ποκοιμάω πολλαχ. ποτσοιμάον Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. κ.ᾶ.) πονκ'μάον Εὐβ. (Στρόπον.) Παθ. ἀποκοιμῶμαι ἐνιαχ. ἀποκοιμοῦμαι Θήρ. Κίμωλ. Κρήτ. Πελοπν. (Λακων. κ.ᾶ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ.) κ.ᾶ. ἀπονκ'μοῦμι Θράκ. (Μάδυτ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ποκοιμοῦμαι Κρήτ. κ.ᾶ. ποτσοιμῶμαι Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) ποτδοιμοῦμαι Κύπρ. κ.ᾶ. ἀποκοιμᾶμαι ἐνιαχ. ἀποκινμᾶμαι Πελοπν. (Μάν.) ἀποκοιμοῦμαι Ζάκ. κ.ᾶ. ἀπονκοιμοῦμι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. ποκοιμοῦμαι Προπ. (Ἀρτάκ.) ἀποκοιμειέμαι Πελοπν. (Ἀρκαδ. Κορινθ.) κ.ᾶ. — ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,111 ἀπονκινμειέμαι Πελοπν. (Μάν.) ἀποτσοιμειέμαι Πελοπν. (Ἀρκαδ.) ἀποτσοιμειέμαι Πελοπν. (Ἀρκαδ.) ποτσοιμειῶμαι Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) πονκ'μειῶμι Εὐβ. (Στρόπον.)

Τὸ μεταγν. ἀποκοιμίζω, τοῦ ὁποίου ὡς μέσ. τὸ ἀρχ. ἀποκοιμῶμαι.

Α) Ἐνεργ. 1) Κάμνω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν καταβανκαλιζομένων νηπίων, κοιμίζω κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ.): Τ' ἀποκοίμισε τὸ μωρὸ - τὸ παιδί. Μᾶς ἀποκοίμισε μὲ τὸ τραγούδι του κοιν. Τὸν ἀποκοιμάει τὸ βασιλέα . . . τοῦ δίνει μὰ 'ς τὸ σβέροκο του, τὸν ἄφηκε κόκκαλο (ἐκ παραμυθ.) Ζάκ. || Ἄσμ.

Κοιμήσου, χαδεμένο μου, κ' ἐγὼ σὲ ναναρίζω, ἐγὼ τὴν κούνια σου κουνῶ καὶ σὲ ἀποκοιμίζω

Ἄνδρ.

Τσοιμήσου, μωρουδάτσι μου, τσαὶ 'γὼ σὲ ναναρίζω τσαὶ μὲ τὰ νανουρίσματα γλυκὰ σ' ἀποτσοιμίζω

Θήρ. (Οἶα)

Ἐλα, νύπνε μ', καὶ πᾶρε το, νύπνε, ποκοίμισέ το καὶ σύ, κερὰ μου Παναγιά, καλοξημέρωσέ το

Θράκ.

Ρόδα καὶ τριαντάφυλλα καὶ σεῖς βασιλικοὶ μου, γιατί μ' ἀποκοιμίσατε κ' ἔχασα τὸ πουλλί μου;

Δαρδαν.

Τοὺς ἄντρες τοὺς μεθᾶμε καὶ τοὺς ἀποκοιμᾶμε

Ἀρκαδ.

Κι ἀπονκοιμάει τοὺς πιθιρούς, κοιμάει τοὺς βιγλατώρους Μακεδ. — Ποίημ.

Θυμᾶσαι πῶς μὲ χάιδενες | καὶ πῶς μοῦ τραγουδοῦσες, ὅταν μ' ἀποκοιμοῦσες;

ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν. 84 β) Μεταφ. κάμνω τινὰ οἶονεῖ νὰ ἀποκοιμηθῇ, καθησυχάζω δολίως, διαβουκολῶ, ἐξαπατῶ σύννηθ. Τὸν ἀποκοίμισε μὲ τὰ γλυκὰ του λόγια. Κοιτάζει νὰ τὸν ἀποκοιμίση. Μὲ τοῖς ψευτιές του μ' ἀποκοίμισε σύννηθ. Πῶς μὲ πονκοίμ'σι κι δὲν πῆγα νὰ ἰδοῦ μαναχὸς μου τί γίνιτι! Στρόπον. Πῶς πονκ'μῆθηκαμ, πῶς σιραβῶθηκαμ! αὐτόθ. Συνών. ἀπογελῶ 2, γελῶ, ξεγελῶ. 2) Συγκαλύπτω πολλαχ.: Τ' ἀποκοίμισε τὸ πρᾶμα. Τὴν ἀποκοίμισε τὴν ὑπόθεσι. Συνών. ἀποσκεπάζω, σκεπάζω. 3) Φονεύω, θανατώνω Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.): Ἄσμ.

Τρεῖς μαχιρεῖς τὴν δίνει 'ς τὴ διξιὰ μωρὰ κι τὴν ἀπονκοιμάει ποῦ 'ταν κανακαρξά

Ζαγορ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποκάμνω Β 1.

Β) Μέσ. 1) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ ὕπνου, κοιμῶμαι κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ.): Ἐνύσταξα καὶ μὲ σιγμὴ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω ἀποκοιμήθηκα κοιν. Τὸν πιδὶ ἀπονκ'μᾶτι μὲ τοῦ β'ζι 'ς τοῦ στόμα Αἰτωλ. Δὲν πονκοιμειέτι οὐλὴ τὴ νύχτα Στρόπον. Ποῦ τὴν νυστάραν του ἐγείρειν τὸ ἐποτδοιμήχηκεν Κύπρ. Ἡῦρε κι ἄλλ'νοὺς πεκοιμισμένους Σαρεκκλ. || Ἄσμ.

Πέφτω γιὰ ν' ἀποκοιμηθῶ, ξυπνῶ καὶ συλλοοῦμαι, μὴν εἶναι ἀπὸ λόου μου ὅπως σὲ ὕστεροῦμαι

Θήρ.

Νὰ πιρπατήσου δὲν μπουρῶ, νὰ κάτσ' ἀπονκοιμειοῦμι Μακεδ.

Ἐψὲς ἐποτδοιμήθηκα 'ς ἐνοῦ κρεμ-μοῦ τὴ ζώνην, τὸ ἔφερεν ἡ ἀγάπη μου πάπλωμα τῶν σεντόνιν

Κύπρ.

Σ' σὴν ράβδᾶν ἐπεκκούμπιζεν κι ἀπὸν ἐπεκοιμέθεν Τραπ. — Ποίημ.

Γέρνει μὲ μῆς τὸ μέτωπο, γέρνει κι ἀποκοιμειέται

ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν. 111 Μετοχ. ἀποκοιμισμένος, μεταφ. νωθρὸς τὸν νοῦν ἢ τὴν ἐνέργειαν πολλαχ. β) Κοιμῶμαι βαθέως, βυθίζομαι εἰς τὸν ὕπνον Θράκ. (Μάδυτ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Λακων.): Ἀπόφα ἀπονκ'μῆθ'κα κι δὲν ἐννοιοῦσα 'ς τὴν κλησιὰ Μάδυτ. 2) Κοιμῶμαι τὸν αἰώνιον ὕπνον, ἀποθνήσκω Κίμωλ. κ.ᾶ.: Ἡ καλογραιὰ ἀποκοιμήθηκε Κίμωλ.

3) Μεταφ. σβήνω, παύω καίων Ἡπ.: Ἀποκοιμήθηκε τὸ καντήλι.

ἀποκοίμισμα τό, Ζάκ. Κρήτ. — ΓΔροσίν. Φωτερ. σκοτάδ. 53 ἀποκοίμισμα Πόντ. (Τραπ.) ἀπονκοίμισμα Μακεδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκοιμίζω.

